

– обратный порядок слов в предложении (инверсия): *Счастливых лет священный оберег* (СБ, № 85 от 8.05.2015); *Все исправит любовь* (ЗЮ, 10.07.2015);

– эллиптические конструкции: «*В Беларусь поеду летом*». Эрнест Мацквичюс – о музыке, родине, счастье (АиФ, № 20 от 12.05.2015); *Сергей Нарышкин – Даниилу Гранину: «Спасибо за честную историю!»* (НГ, № 6353 от 05.02.2016).

2. Лексическо-стилистические:

– слова, стилистически маркированные, дающие социальную оценку тому или иному явлению (*созидание, вещать* и др.): *Возлагаем надежды на белорусов* (СБ, № 197 от 13.10.2015); *Надежда на здравый смысл* (Р, № 6467 от 15.04.2016);

– употребление прецедентных выражений (в оригинальном или в трансформированном виде): *Любовь нечаянно нагрянет* (СБ, № 58 от 30.03.2016); *Красота требует жертв* (Р, № 119 от 1.07.2015);

– употребление разговорной лексики, способной обеспечить контакт с читателем и воздействие на него; иногда на газетной полосе встречаются просторечные слова и жаргонизмы: *ЭКО. Счастья привалило* (Р, № 95 от 26.05.2015); *Подстава по-семейному* (СБ, № 56 от 26.03.2016);

– использование иноязычной лексики: *Турист любит креатив* (СБ, № 141 от 28.07.2015); *Слепая в навигатора любовь* (Р, № 104 от 6.06.2015);

– для усиления достоверности описания, создания местного колорита используются варваризмы и экзотизмы: *Достучаться до души. Как успешная бизнесвумен стала сестрой милосердия* (АиФ, № 11 от 10.03.2015); *Автосеньорита и просто красавица* (Р, № 84 от 8.05.2015).

3. Фонетические:

– аллитерация: *Снег. Смех. Счастье* (СБ, № 246 от 19.12.2015); *Террор и мир* (СБ, № 222 от 17.11.2015);

– ассонанс: *Любовь одна во всем виновата* (НГ, № 6347 от 24.12.2015); *По законам любви и добра* (НГ, № 6352 от 29.01.2016).

4. Морфологические:

– употребление формы единственного числа имени существительного в обобщенном значении: *Наш солдат пришел с добром* (СБ, № 19 от 08.05.2015); *Свободу народам Европы принес советский солдат. Об этом забывать нельзя* (Р, № 84 от 8.05.2015);

– использование императива глагола для стимуляции мыслительных процессов реципиента: *Люби свой флаг* (СБ, № 117 от 23.06.2015); *На государство надейся, но сам не плошай*. (ЗЮ, от 21.08.2015).

Фактический материал показывает, что в ряде случаев языковые средства выразительности выступают комбинированно.

Вывод. Таким образом, заголовок является неотъемлемой частью журналистской статьи, поскольку способен вбирать в себя суть всего материала публикации, решая тем самым – в более широком понимании – судьбу всего издания. Удачное расположение и графическое оформление заголовка позволяют побудить читателя к ознакомлению с материалом статьи, сформировать у него определенные ожидания от материала. Для создания оптимального заголовка журналисту необходимо владеть умением синтаксического построения текста, выбора словесного материала, в том числе морфологических форм, нужно иметь навык применения различных фонетических явлений, и, несомненно, журналист обязан обладать обширными фоновыми знаниями.

Литература:

1. Даль, В.И. Толковый словарь живого великорусского языка / В. И. Даль – М.: Директ-Медиа, 2014. – 7602 с.
2. Коньков, В.И. Язык СМИ: современное состояние и тенденции развития / В.И. Коньков, А.Н. Потсар, С.И. Сметанина. – СПб.: Академия, 2004. – 401 с.
3. Лазарева, Э.А. Заголовок в газете: учеб. пособие для студентов вузов / Э.А. Лазарева. – Свердловск: Изд-во УрГУ, 1989. – 96 с.
4. Ожегов, С. И. Заголовок / С.И. Ожегов, Н.Ю. Шведова // Толковый словарь русского языка [Электронный ресурс]. – 1992. – Режим доступа: http://lib.ru/DIC/OZHEGOW/ozhegow_e_1.txt. – Дата доступа: 20.04.2016
5. Шостак, М. А. Сочиняем заголовок, статья / М.А. Шостак // Журналист. – 1998. – №3. – С. 67.

СКЛАД І СТРУКТУРА СУЧАСНИХ МОЛАДЗЕВЫХ НІКНЭЙМАЎ

Мураўёва Я.М.,

студэнтка 4 курса ВДУ імя П.М. Машэрава, г. Віцебск, Рэспубліка Беларусь

Навуковы кіраўнік – Семянькова Г.К., канд. філал. навук, дацэнт

Сёння нікнэйм ў інтэрнэце, напэўна, з'яўляецца больш важным, чым імя і прозвішча з рэальнага жыцця. Нік можа быць значна больш унікальным, чым прозвішча, імя, імя па бацьку. Нікнэйм з'яўляецца адлюстраваннем асобы носбіта, яго захапленняў, жаданняў, светапогляду.

Выглядаюць нікі па-рознаму. Гэта можа быць *natali25.kas32*, *Akex10100*, *krasav4ik*, *valeruya_ivanova*, *tamara.kozachenko*, *a_kovrizhenok*. Хтосьці нават можа выбраць фармат ніка тыпу *^+^+\${#}~%*, сутнасць цяжка раскрыць без дапамогі самога носьбіта.

Мэта артыкула – выявіць асаблівасці будовы сучасных моладзевых нікнэймаў.

Матэрыял і метады. Матэрыялам для даследавання паслужыла картатэка нікнэймаў, сабраная аўтарам падчас зносін з карыстальнікамі сеціва на працягу 2015–2017 гг. (усяго 209 адзінак). Выкарыстаны апісальны метады даследавання.

Вынікі і абмеркаванне. Усе сабраныя сеткавыя імёны ў залежнасці ад структуры мы падзялілі на дзесяць груп:

1. Нікі, якія складаюцца з двух слоў і пішуцца асобна; пры гэтым паміж словамі можа стаяць сімвал (_): *diana_dulis* (чытаецца “Дзіана Дуліс”); *olga_kulko* (Ольга Кулько); *katia_tom* (Каця Том) або кропка: *sid.pangiota* (Сід Пангёта); *korneeva.anna* (Корнеева Анна); *olga.gadlevskaya* (Ольга Гадлевская). У некаторых выпадках абодва словы пішуцца асобна з вялікай літары (*Greeny Boy*) або з малой літары праз дэфіс (*victor-gatskiy*).

2. Нікі, якія складаюцца з двух слоў і пішуцца разам: *artiomkalinenko* (чытаецца “Арцём Каліненка”); *lenatennikova* (Лена Цемнікава); *mariyaamosova* (Марыя Амосава); *bogenarakel* (Бажэна Ракель. Часам абедзве часткі наймення пачынаюцца з вялікай літары: *MachoMen* (Мачо Мэн), назва пачынаецца і заканчваецца зорчаккай (*): **Irabarselon**** (Іра Барселон), перадаецца вялікімі літарамі: *KRISTINACITRUS* (Крысціна Цытрус), мае ў пачатку сімвал падкрэслівання знізу (_): *_linanikitina_* (Ліна Нікіціна).

3. Нікі, што складаюцца з двух слоў, запісаных асобна, і лічэбніка: *vika_nails_23*; *valeria_lera021*; *astapenko_julia1998*; *oana_cristina27*; *nastena.dimina95*; *artur.konovalov.1993*; *soul.nastya5969*; *katerina.gurina2017*; *natalia.kas32*; *anastasia.ibragimova04*.

4. Нікі, якія складаюцца з двух слоў, запісаных разам, і лічэбніка: *timmartynov722*; *mashasokolova21*; *kohnoangelina82*; *katiwallis27599*; *bogdanovaeva987*; *yuliyalex_14*; *kristinabaranova.562*.

5. Нікі, якія складаюцца з аднаго слова і лічэбніка пасля яго: *anaprix1*; *bichenkova59*; *manja18081*; *malenjkaya3*; *lyolya0307*; *lerast19*; *mysuan2016*; *juliya130588*; *sabinka613*.

6. Нікі з аднаго слова: [*Mapam*]; *ТИМУРРРР*; *olgochka*; *Вера**; *IVAN*; *dariha_*; *Sveto4k@*; *_ilyabad_*; *ana\$ta\$ia*; *!!!МАША!!!*; *ТОФФИК*; *((Тяня))*; *!(orIk*; *^_^ Яна*.

7. Нікі, якія складаюцца з дзвюх частак (адной літары і поўнага слова) і пішуцца асобна: *d_alinett*; *dobrolubo_d*; *gari-k*; *v_morozov*; *a_stasiya*; *a_kovrizhenok*; *y.bogatyryova*; *Ласкава-я*.

8. Нікі, якія складаюцца з трох частак і пішуцца асобна: *chapleva@rambler.ru*; *mila_mila_sh*; *gee.style.rote*; *_vi_ta_lya_*.

9. Нікі, што складаюцца з чатырох частак, якія пішуцца асобна: *erema_dmitriya@list.ru*; *hairstyle.by.anna.mikhalava*.

10. Нікі, якія складаюцца з літар, паміж якімі ставіцца кропка: *k.u.z.m.i.c.h.e.v.a.*; *Б.О.К.С.*

Разгледзім некаторыя асаблівасці ўжывання лічбаў у складзе нікнэймаў. Звяртае на сябе ўвагу той факт, што карыстальнікі інтэрнэт-сайтаў вельмі часта ўжываюць у сваіх найменнях лічбы. Лічбы могуць абазначаць дату нараджэння носьбіта ніка ці яго блізкіх або знаёмых, быць любімай лічбай, нумарам дома, кватэры і інш. Заўважана, што лічбы могуць быць размешчаны ў розных месцах сеткавага імя. У сувязі з гэтым мы вылучылі некалькі груп нікнэймаў:

1. Лічба ў пачатку: *2veranika*.

2. Лічба ў канцы слова: *sinakovairina99*; *kristinabaranova.562*; *nikazemskova1980*; *yanash777*; *s_lina_3093*; *stervochka0979*; *naglec1*; *mysyan2016*; *missvera1812*; *ksesha.0210*; *evgenkarp7861*; *yuliyalex_14*; *_nika_6*; *sabinka613*; *anastasiiaspichka2580*; *alinalime13*.

3. Лічба пасля двух слоў: *soul.nastya5969*; *artur.konovalov.1993*; *anna_melnikova95*; *anastasiya.ibragimova04*; *katerina.gurina2017*.

4. Лічбы пасля першага і пасля другога слова : *natali25.kas32*.

5. Лічба ў сярэдзіне слова: *ere8eta*.

6. Лічба чатыры (4) замяняе ў большасці выпадкаў літару **ч** : *krasav4ik*; *\$4@(тлив@Я*; *Эмо4ка*; *KoZo4ka*; *svetlana_mnogoto4ie*.

Заклучэнне. Такім чынам, нікі, якія ў інтэрнэт-прасторы замяняюць уласныя асабовыя імёны, часта служаць для ўтойвання рэальнага імені, дазваляюць носьбіту адчуваць сябе разняволеным і незалежным падчас зносін. Як відаць з прадстаўленага матэрыялу, большасць адзінак складаецца з двух слоў, якія пішуцца разам ці асобна. Да наймення нярэдка далучаецца лічба. У інтэрнэт-камунікацыі выпрацоўваюцца свае спецыфічныя правілы будовы нікнэймаў, сярод якіх найперш трэба адзначыць выкарыстанне розных шрыфтоў, графічных сімвалаў, семантычны характар лічбаў і знакаў прыпынку.